

Ny detaljplan för del av Grytnäs 1:178 och Vallen 7:54, Kalix Golfbana

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, BMP. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om BMP kan uppstå ska en undersökning göras som identifierar de omständigheter som talar för eller emot att BMP kan uppstå (enligt de kriterier som anges i Miljöbedömningsförordning, SFS 2017:966). När undersökningen är genomförd ska kommunen eller myndigheten ta ett särskilt beslut som redovisar identifierade omständigheter. Beslutet ska tillgängliggöras för allmänheten, men kan inte överklagas särskilt. Samråd ska även ske med de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen.

Om BMP kan antas uppstå ska de omständigheter som talar för detta utredas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB. Det som framkommer i MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen.

För att ta ställning till om planens genomförande kan leda till BMP eller inte, har en undersökning genomförts med hjälp av en checklista. Undersökningen och checklistan biläggs till detta dokument. Risk för negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn ska behandlas i planbeskrivningen. Risk för betydande negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn dessutom ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB.

Beslut

Planen antas inte medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap 11, 12 § § miljöbalken, MB, bedöms därför inte behöva genomföras. De påverkansfaktorer som kan leda till inverkan ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen.

Delegationsbeslut enligt samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning: punkt 4.6; beslut gällande betydande miljöpåverkan

Motivering

Bifogad checklista och övriga påverkansfaktorer utgör bedömningsgrunder för motiv till beslut.

Det finns inte anledning att anta att **miljökvalitetsnorm** kommer att överskridas.

Monica Säfström
Bygg- och miljöchef

Anders Öqvist
Planingenjör

KALIX KOMMUN

Plangeografi

Planområdet är beläget på Grytnäs ca 2,5 km från Kalix centrum. Området ligger i direkt anslutning till Filipborgs herrgård.

Figur 1. Översiktskarta, planområdet inringat i blått

Planens syfte

Den nya detaljplanen syftar till att skapa planmässiga förutsättningar för att kunna bedriva camping (stugor, hotell, tillfälligt boende), arrangemang, samt viss produktion som kan kopplas till verksamheten inom området.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 24 maj 2021 § 105 att ansöka om att upprätta en ny detaljplan för del av Kalix golfbana, fastigheterna Vallen 7:54 och Grytnäs 1:178. Detta för att kunna bedriva camping (stugor, hotell, tillfälligt boende), arrangemang, samt viss produktion som kan kopplas till verksamheten inom området. Förfrågningar har aktualiserats från intressenter som vill etablera olika typer av verksamheter vilket nuvarande gällande detaljplan inte medger. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 15 juni 2021 § 112 att starta planprocessen.

Kalix kommun har lyft fram besöksnäringen som en av de viktiga, växande näringarna med stor utvecklingspotential och med anledning av efterfrågan finns behov av att planlägga området för ovanstående ändamål.

Området är i gällande detaljplan avsatt som golfbana, friluftsområde, camping, golfhotell och hamn. Gällande plan är delvis inaktuell då inget golfhotell blivit byggt och sannolikt inte kommer att byggas på avsedd plats.

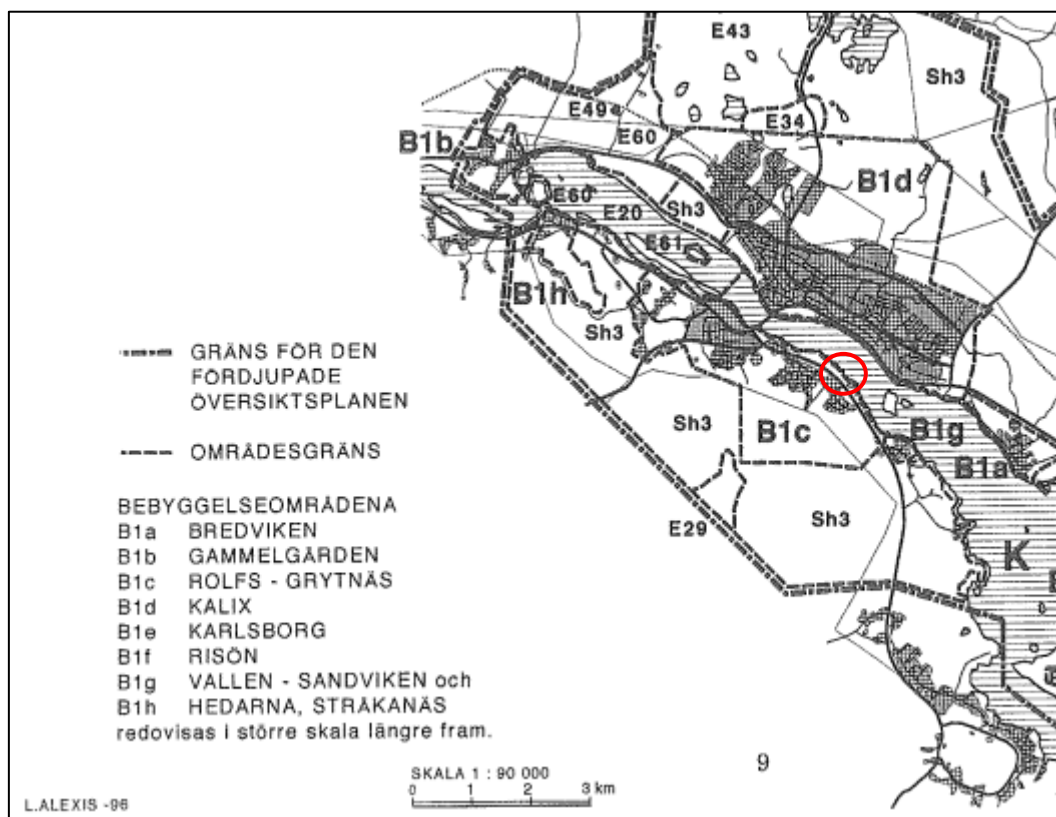
KALIX KOMMUN

Den kommuntäckande översiktsplanen från 2009 anges inga rekommendationer för bebyggelseområde *B1c Innanbäcken-Rolfs-Grytnäs*, utan hänvisning sker till fördjupad översiktsplan, FÖP, för Kalix centralortsområde från 1997. Området ingår där i bebyggelseområde *B1c Rolfs-Grytnäs* där inga särskilda rekommendationer för området redovisas. I FÖPen anges den gamla intilliggande brukspatronherrgården Filipborg som tillhörande det värdefulla kulturarvet. Enligt kommuntäckande och fördjupade översiktsplanen anges generellt för samtliga bebyggelseområden att ny bebyggelse med därtill hörande anläggningar prioriteras.

Kalix kommun bedömer att rubricerad detaljplan är förenlig med kommunens översiktliga planering.

Figur 2. Urklipp ur gällande detaljplan.

Figur 3. Urklipp ur fördjupad översiktsplan för Kalix centralortsområde, 1997. Planområdet inringat i rött

Påverkansfaktor	Ingen eller mycket liten risk för påverkan	Risk för negativ påverkan	Risk för betydande negativ påverkan	Kommentar
Berörs/påverkas skyddade områden:	Området ligger inom riksintresse för:			
Riksintresse 3 & 4 kap MB:				
		X		Kustturism och friluftsliv (4 kap 2§ MB).
		X		Friluftsliv (3 kap 6§ MB).
		X		Försvarsmakten, område med särskilt behov av hinderfrihet (3 kap 9 § MB).
				<i>Påverkan på riksintressenas värden ska bedömas i planhandling och exploateringen får inte påtagligt skada riksintressenas värden.</i>
Nationalpark, 7 kap MB	X			Berörs inte
Naturreservat, 7 kap MB	X			Berörs inte
Kulturresevat, 7 kap MB	X			Berörs inte
Naturminne, 7 kap MB	X			Berörs inte
Biotopskyddsområde, 7 kap MB	X			Berörs inte
Djur- och växtskyddsområde, 7 kap MB	X			Berörs inte

Strandskydd 7 kap MB		X		Strandskyddet är upphävt i gällande detaljplan, men återinträder när ny detaljplan upprättas. Kalix kommun bedömer att området, i och med den anlagda golfbanan med dess anläggningar är, redan är ianspråktaget på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften i enligt 7 kap 18 c § punkt 1 MB. Hanteras i planbeskrivning.
Miljöskyddsområde 7 kap MB	X			Berörs inte
Vattenskyddsområde 7 kap MB	X			Berörs inte
Interimistiska förbud 7 kap MB	X			Berörs inte
Natura 2000 område	X			Berörs inte
Områdesskydd enligt internationella konventioner (ramsarområden, BSPA-områden, MPA-områden)	X			Berörs inte
Landskapsbildskyddsområde	X			Berörs inte
Naturvårdsavtal	X			Berörs inte
Skyddsvärda objekt eller områden i övrigt	X			Inga kända
Berörs/påverkas artskyddade och/eller rödlistade arter?		X		Inga artskyddade eller rödlistade arter verkar ha påträffats inom planområdet. I angränsade område, fyndplats Filipborg, har skogshare (nära hotad) påträffats och rapporterats in i artportalen., figur 4 på sista sidan. Hanteras i planbeskrivning.
Berörs/påverkas kulturmiljö?		X		I direkt anslutning till planområdet ligger Filipborgs herrgård, uppförd 1890 av sågverksägare Svanberg.

KALIX KOMMUN

				Filipsborg ingår i Norrbottens kulturmiljöprogram, utfärdad av Länsstyrelsen i Norrbottens län. Nya planen kommer reglera utformning av ny bebyggelse för att harmonisera med kulturmiljön i anslutning till herrgårdsområdet.
Berörs/påverkas naturmiljö och/eller biologisk mångfald?		X		Marken inom planområdet är till stora delar redan exploaterad genom anlagd golfbana och parkering även föreslås i planförslaget. Närmast strandlinjen avsätts marken som NATUR, vilket ska vara friväxande grönområde som underhålls genom ringa skötsel. Risken för negativ påverkan på naturmiljö och/eller biologisk mångfald bedöms vara av mindre art och den påverkan som planens genomförande medför bedöms inte större än vad gällande plan möjliggör.
Berörs/påverkas möjligheten till rekreation och friluftsliv?	X			Planen bedöms inte påverka möjligheten till rekreation och friluftsliv.
Berörs/påverkas tysta/ostörda miljöer?	X			Bedöms inte påverkas.
Finns skred-/erosionsrisk och översvämningsrisk (beroende av klimatförändringar)?		X		Området riskerar att översvämmas vid ett 100-årsflöde enligt figur 6 på sista sidan. Detaljplanen reglerar att ny bebyggelse inte lokaliseras inom område som riskerar att översvämmas. Kommunen har låtit ta fram en geoteknisk utredning som visar på att befintlig slänt mot Kalixälven är att betrakta som stabil.
Berörs/påverkas materiella tillgångar?	X			Bedöms inte påverkas.
Innebär planförslaget energikrävande verksamhet?	X			Nej.

KALIX KOMMUN

Innebär planförslaget alstrande av större volymer av avfall?	X			Nej.
Påverkas lokalklimatet?	X			Bedöms inte påverkas.
Finns närliggande miljöfarliga verksamheter som medför risk för miljö och hälsa?	X			Inga kända.
Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej.
Påverkas omgivningen av störningar från planområdet?				
Buller	X			Nej.
Ljus	X			Nej.
Lukt	X			Nej.
Damning	X			Nej.
Elektromagnetiska fält	X			Nej.
Vibrationer	X			Nej.
Påverkas planområdet av störningar från omgivningen?				
Buller		X		Planområdet ligger intill väg 705, Nyborgsvägen, som genererar visst trafikbuller. Planförslaget tillåter dock inte någon känslig markanvändning och bullerpåverkan från omgivningen bedöms därmed inte medföra betydande påverkan inom planområdet. Hanteras i planbeskrivning.
Ljus	X			Bedöms inte påverkas.
Lukt	X			Bedöms inte påverkas.

KALIX KOMMUN

Damning	X			Bedöms inte påverkas.
Elektromagnetiska fält	X			Bedöms inte påverkas.
Vibrationer	X			Bedöms inte påverkas.
Påverkas stads- och landskapsbilden?	X			Bedöms inte påverkas eftersom planen reglerar tillåten utformning av ny bebyggelse med hänsyn till närliggande kulturmiljö.
Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen?		X		Väg 705, Nyborgsvägen, kan vara en barriär för oskyddade trafikanter att nå planområdet från bostadsområdet Grytnäs. Påverkan bedöms inte vara av större art eftersom en GC-väg passerar området på golfbanesidan.
Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet?	X			Nej.
Berörs/påverkas planområdet av förorenade mark- och vattenområden?	X			Berörs inte.
Påverkas omgivningen av risk för föroreningar i mark- och vattenområden från planförslaget?		X		Vid den geotekniska undersökningen har sulfidjord (sulfidsilt) påträffats mellan 1,1 – 3,6 meter under markytan. Hur hantering av sulfidjord ska ske beskrivs i planbeskrivningen.
Finns risk för höga radonhalter i planområdet?	X			Enligt kommunens radonriskkartering från 1997 så ligger planområdet inom normalriskområde för markradon. Se figur 5 på sista sidan.
Påverkas planområdet av luftföroreningar från omgivningen?	X			Bedöms inte påverkas.
Påverkas omgivningen av risk för luftföroreningar från planområdet?	X			Bedöms inte påverkas.

KALIX KOMMUN

Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten inom planområdet?	X			En GC-väg mellan Kalix centrum och Nyborg ansluter till planområdet på rätt sida Nyborgsvägen vilket skapar goda förutsättningar för oskyddade trafikanter att färdas till och från området på ett trafiksäkert sätt. Varutransporter till och från området kan öka beroende på vilken typ av verksamhet som etableras på platsen. Mängden besöks trafik till området bedöms öka något, men inte på ett betydande sätt så trafiksituationen eller trafiksäkerheten riskerar att påverkas negativt.
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten utom planområdet?	X			Bedöms inte påverkas.
Är planen förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål?	X			Ja, se kommande kapitel <i>Miljömål</i> och <i>Miljökvalitetsnormer</i>
Påverkas miljökvalitetsnormer?	X			Nej, se kommande kapitel <i>Miljömål</i> och <i>Miljökvalitetsnormer</i>
Påverkas hälso- och folkhälsomål samt barnkonventionen?	X			Bedöms inte påverkas.
Förenlighet med gällande kommunala planer	X			Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanens intentioner för det aktuella området.

Kravfaktor

	JA	NEJ
Innefattar genomförandet av planen, programmet eller ändringen en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a§ miljöbalken (Natura 2000)?		X
Innebär detaljplanen förutsättningar som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan utifrån förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar bilaga 2 och 4 (se redovisning i tabell ovan)?		X

Ja på någon punkterna innebär att detaljplanen kan leda till betydande miljöpåverkan – en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, ska därmed tas fram.

Miljömål

Syftet med de miljöpolitiska målen (prop. 2004/05:150), totalt 16 stycken (redovisas i tabellen nedan) är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Detta ska ske utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Länsstyrelserna har, tillsammans med kommunerna och näringslivet, vidarebearbetat miljömålen och anpassat dem till regional/länsnivå. Regionala miljömål är hjälpmedel för att bedöma miljötillståndet och hotbilder samt hjälp för prioritering av åtgärder och uppföljning av miljöeffekterna. Aktuellt läge går att läsa på miljömålsportalen (www.miljomal.nu).

Länsstyrelsen i Norrbottens län fastställde i slutet av 2013 att de regionala miljömålen likställs med de gällande nationella miljö kvalitetsmålen. De etappmål som beslutas av regeringen gäller det vill säga även som regionala etappmål för Norrbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har konstaterat att inget av miljömålen uppnås till 2020 och ett åtgärdsprogram för att nå regionala miljö-, klimat- och energimål, fastställdes under 2018.

Samtliga miljömål och planens bedömda inverkan på dessa:

Miljömål	Planens inverkan
1 Begränsad klimatpåverkan	±
2 Frisk luft	±
3 Bara naturlig försurning	±
4 Giftfri miljö	±
5 Skyddande ozonskikt	±
6 Säker strålmiljö	x
7 Ingen övergödning	±
8 Levande sjöar och vattendrag	±
9 Grundvatten av god kvalitet	±
10 Hav i balans samt levande kust och skärgård	±
11 Myllrande våtmarker	x
12 Levande skogar	x
13 Ett rikt odlingslandskap	x
14 Storslagen fjällmiljö	x
15 God bebyggd miljö	±
16 Ett rikt växt- och djurliv	±

Förklaringar

+ positiv påverkan, ++ mycket positiv påverkan, - negativ påverkan, -- mycket negativ påverkan, ± obetydlig positiv eller negativ påverkan, ingen påverkan

Kommentar: I stora drag motsvarar användningarna i planförslaget de användningar som möjliggörs i gällande detaljplan. Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka miljömålen mer än obetydligt.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer, MKN, är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord.

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Tillkommande trafik på grund av detaljplanens genomförande bedöms inte innebära att MKN för utomhusluft kommer att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Vattenmyndigheterna (5 stycken) har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattendistriktet beslutade i december 2021 om (nya) MKN, och ett nytt åtgärdsprogram för vatten beslutades 2022 som gäller för 2022-2027. Beslutande MKN innebär kortfattat att alla vattenförekomster ska minst uppnå normen god ekologisk och kemisk status eller god potential (senast december 2027) och att statusen inte får försämrats (Weserdomen C-461/13).

Inget av distriktets vatten uppnår god kemisk status till följd av storskalig och långväga spridning av kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE, används bland annat som flamskyddsmedel), vilka sprids till miljön via läckage från varor, avfallsupplag med mera. Bortsett från dessa är det ett femtiotal vattendrag, sjöar och kustvatten som inte uppnår god kemisk status på grund av påverkan från olika tungmetaller och tributyltenn (TBT).

Vattenkvaliteten är överlag god inom distriktet, men vissa utmaningar finns att särskilt ta hänsyn till i samband med samhällsutvecklingen:

- Fysiska förändringar, exempelvis utvinning av energi, vägar, ökad produktionen inom jord- och skogsbruk som påverkar vattnen negativt. Fysisk påverkan är den vanligaste orsaken till att god ekologisk status inte nås i distriktet.
- Läckage av metaller och sura ämnen från sulfidjordar i kustområden, beroende av bland annat bearbetning och dikning.

KALIX KOMMUN

- Storskalig påverkan från areella näringar, exempelvis genom gödsling, utdikning, ökad instrålning vid avverkning samt effekter från körskador i marken.
- Läckage av metaller från avslutad och pågående gruvverksamhet.
- Vattentäkter som saknar vattenskyddsområde eller där föreskrifter och skyddsområdets avgränsningar behöver revideras. I Bottenvikens vattendistrikt är det bara drygt 10 % av de allmänna vattentäkterna som har fullgott skydd.

Nuvarande status och MKN för berörda vattenförekomster (www.viss.lansstyrelsen.se, 2023-02-20):

Vattenförekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Kalixälven	SE7328 04-182506	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status	God kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver/kvikksilverföreningar och bromerad difenyleter	Miljögifter, flödesförändringar samt morfologiska förändringar och kontinuitet

Kommentar:

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas. Planområdet ligger inom kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Dagvatten ska fördröjas inom kvartersmarken innan det leds till omgivande grönområden och efterföljande diken.

MKN för fisk- och musselvatten

Ingen vattenförekomst som är utpekad som fisk- eller musselvatten enligt Naturvårdsverkets förteckning NFS 2002:6 finns eller berörs av aktuell utveckling.

MKN för omgivningsbuller

MKN för buller bygger på ett EG-direktiv för buller som infördes i svensk lagstiftning i förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Enligt förordningen finns en skyldighet att kartlägga buller och upprätta åtgärdsprogram samt sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Kravet på kartering börjar gälla när ett samhälle har fler än 100 000 invånare. Eftersom Kalix har färre än 100 000 invånare, finns det inte något formellt krav på bullerkartering. Det finns därför inte heller några beslutade MKN.

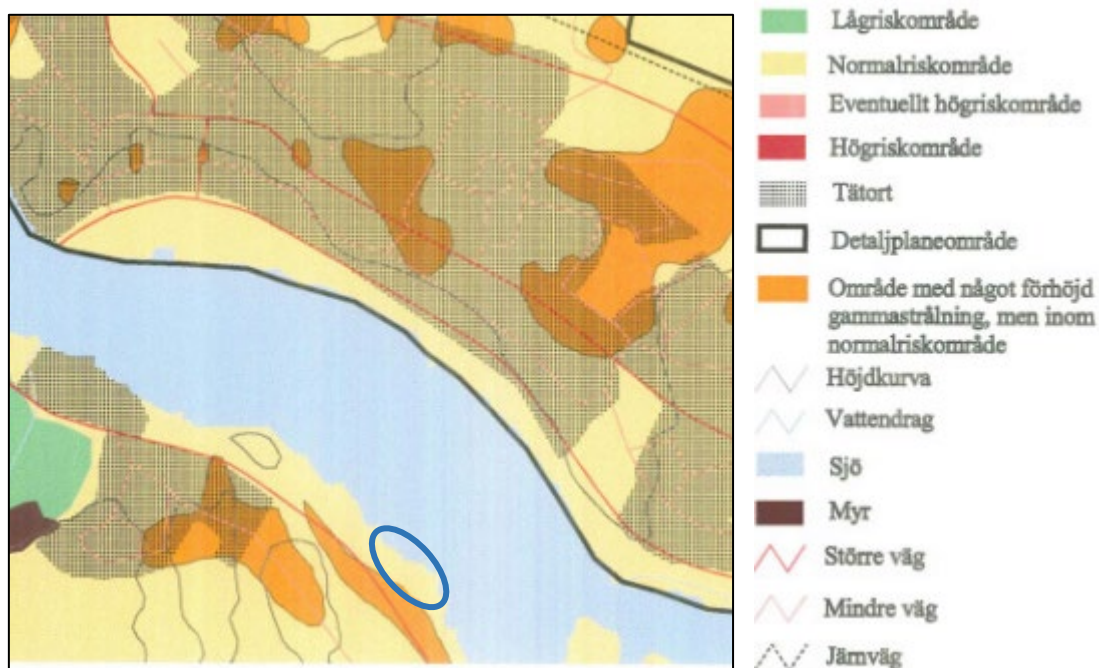
Upprättad av

Anders Öqvist
Planingenjör

Aron Karlsson Roos
Samhällsplanerare

Figur 4. Inrapporterade fynd i Artportalen (2020-2023). Röd linje avser avgränsning, gul punkt redovisar inrapporterade fynd och planområdet inringat i blått.

Figur 5. Översiktlig riskartering för markradon, 1997. Planområdet ungefärligt inringat i blått.

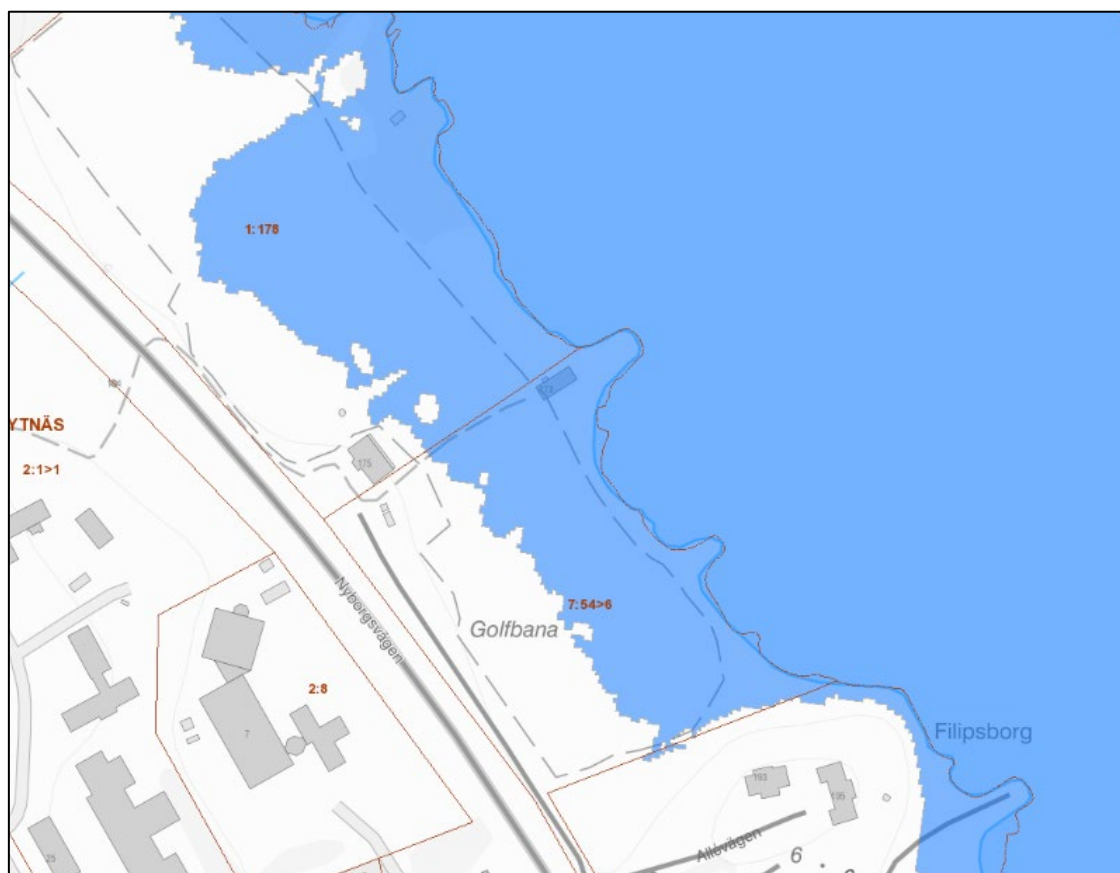

KALIX KOMMUN

**UNDERSÖKNING AV
BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN**
2023-03-31

Sida 14

Vårt diarienummer
2021-538-PDP

Figur 6. MSB:s översvämningskartering vid 100-årsflöde.